Bik / Potraga / Slikarski proces

Sinković, Monika

Undergraduate thesis / Završni rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Academy of Fine Arts / Sveučilište u Zagrebu, Akademija likovnih umjetnosti**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:215:334450

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-28**

Repository / Repozitorij:

Repository of the Academy of Fine Arts in Zagreb

Akademija likovnih umjetnosti
Sveučilišta u Zagrebu
Nastavnički odsjek

Monika Sinković

BIK / POTRAGA / SLIKARSKI PROCES

ZAVRŠNI RAD

PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ LIKOVNA KULTURA

Zagreb, 2019./2020.

KIPARSTVO/ GRAFIKA/ SLIKARSTVO

Mentori:

- doc.dr.art. Ivan Fijolić - kiparstvo

- doc. art. Igor Čabraja – grafika

- doc.dr.art. Snježana Ban – slikarstvo

BIK / POTRAGA / SLIKARSKI PROCES

SAŽETAK

U ovom radu predstavljena su djela iz podrjučja kiparstva, grafike i slikarstva. U podrjučju kiparstva polazna tema bila je tema bika. Masivnu konstituciju postigla sam naglašavajući dominantne dijelove tijela, kao što su: glava, vrat i prednji dio trupa. Figura se nalazi na grubo obrađenoj podlozi te djeluje kao da bik izranja iz nje. Radu sam pristupila na ekspresivan način kako bih naglasila i mitsku i životinjsku snagu bika. Savijanjem glave te dinamikom prednjeg dijela tijela u iskoraku skulptura je zadobila živost i napetost odnosno životinja izgleda kao da se sprema za trk. Tema bika nastavlja se i na podrjučje slikarstva u kojem su predstavljena dva rada iz ciklusa bika. Na slici „*Kompozicija I*“ prevladava hladni zelenkasto sivi ton, dok se u slici *''Kompozicija II''* javlja topliji, crvenkasti. Također prezentiran je rad na temu snova koji je nastao procesom automatskog bilježenja misli, osjećaja nestvarnosti, slobode i tajanstvenosti. Neobične figure tajanstveno se kreću površinom platna tvoreći slobodni ritam kakav bi se mogao javiti u snu. Snovitom prikazu doprinose i pozadinski nanosi tamno plave koji evociraju osjećaj dubine i beskraja. Naposljetku u podrjučju grafike predstavljen je ciklus radova pod nazivom *„Potraga“* koji predstavljaju autorovu potragu i izgubljenost. Nepoznavanje tehnika dubokog tiska te potraga za novim, boljim rješenjima, navele su me na često propitkivanje i nezadovoljstvo. Nakon višemjesečnog „lutanja“odlučila sam promijeniti razmišljanje i vratiti se starim skicama za duboki tisak, ali ih pokušati interpretirati u visokom tisku.

Ključne riječi: kiparstvo, slikarstvo, grafika, bik, tema, figura, ciklus, potraga

BIK / POTRAGA / SLIKARSKI PROCES

BIK

Prije početka pisane povijesti, bikovi su za ljude nosili ikoničku, mitsku snagu. Način života tadašnjeg čovjeka obilježen lovom i sakupljanjem plodova djelomično je ocrtan na zidovima špilja Lascaux u Francuskoj i Altamira u Španjolskoj gdje su lovci crtali duše ubijenih životinja. Osim u crtežima, bikove susrećemo i u usmenoj predaji i pisanoj riječi, uglavnom mitološke prirode. U drevnoj egipatskoj regiji Memphis bik je bio sveta životinja dok se u nekim predajama javlja kao mitska zvijer kojeg bogovi šalju iz osvete. Nebeski bik protiv kojeg se borio heroj Gilgameš u mezopotamijskoj mitologiji bio je poslan od božice Ištar kao osveta za Gilgamešovu drskost. Gilgameš ga ubija kao matador i ljudi Uruka slave hrabrost heroja-kralja. U oba slučaja, bik se javlja kao nešto što nije od ljudi, već od bogova.

Tijekom 20. stoljeća španjolski slikar i kipar Pablo Picasso bavio se spomenutom temom kao odrazom slike o sebi. Razvoj bikova kroz povijest, od njihovog simbolično- magičnog značenja u vrijeme paleolitika, preko egipatskih, mezopotamijskih i brojnih drugih mitologija sve do modernog Picassovog doba, inspirirao me da napravim ovu skulpturu. Osim povijesnog nadahnuća, inspirirana sam i njihovom životinjskom snagom te masivnošću njihove figure.

Masivnu konstituciju postigla sam naglašavajući dominantne dijelove tijela, kao što su: glava, vrat i prednji dio trupa. Figura se nalazi na grubo obrađenoj podlozi te djeluje kao da bik izranja iz nje. Radu sam pristupila na ekspresivan način kako bih naglasila i mitsku i životinjsku snagu bika. Savijanjem glave te dinamikom prednjeg dijela tijela u iskoraku skulptura je zadobila živost i napetost odnosno životinja izgleda kao da se sprema za trk.

***Bik*, 2020., glina**

BIK / POTRAGA / SLIKARSKI PROCES

POTRAGA

Ovogodišnji proces na kolegiju grafike nazivam *„Potraga“*. Nakon upoznavanja s visokim tiskom tijekom prve i druge godine studija bavila sam se uglavnom eksperimentima između linoreza i monotipije. Sve je to bilo otkrivanje novih, zanimljivih postupaka. Nažalost, ove godine pojavio se preokret. Nepoznavanje tehnika dubokog tiska te potraga za novim, boljim rješenjima, navele su me na često propitkivanje i nezadovoljstvo. Nakon višemjesečnog „lutanja“odlučila sam promijeniti razmišljanje i vratiti se starim skicama za visoki tisak, ali ih pokušati interpretirati u dubokom tisku.

Portreti koji su nekada bili sastavljeni od egzaktnih i oštrih ploha izvedenih u tehnici linoreza sada su postali neobične i lelujave biomorfne forme. Izvela sam ih u tehnici bakropisa. Ispolirane cinčane pločice zaštitila sam slojem asfalta te sam nakon sušenja iglom u njih ucrtavala crte različitih rastera. Tehnika bakropisa mi je omogućila da negdje postignem fine i tanke linije, a negdje grube i široke linije koje su u dodiru s kiselinom na mjestima postale gotovo potpuno crne plohe.

U grafičkom listu *„Životinjski ples“* koristila sam tehniku suhe igle koja me se znatno više dojmila zbog slobode linije koju omogućuje. Na prikazima životinja koristila sam pliće i dublje ureze, a pozadinu sam postigla nježnim grebanjem brusnim papirom. Osim toga, jednostavnija priprema pločice te izravnost koja se postiže grebanjem i brušenjem svidjela mi se jer za mene nosi veću mogućnost slobode i ekspresije nego neke egzaktnije grafičke tehnike. Kontrastom svijetlih, gotovo bijelih dijelova koji su u izradi bili netaknuti te tamnim debljim linijama postigla sam dinamiku. Životinje se doimaju živima, kao da se slobodno kreću po papiru.

Oslobađajuća i oštra tehnika suhe igle vratila je interes za grafikom te je time završila ovogodišnja potraga.

***„Četiri portreta“*, 2020., bakropis**

***„Životinjski ples“*, 2020., suha igla**

BIK / POTRAGA / SLIKARSKI PROCES

SLIKARSKI PROCES

Ovu cjelinu nazivam Slikarski proces iz razloga što na njega gledam kao na potragu koja je krenula još u osnovnoj školi. Tada me zanimalo dječje nesputano i slobodno nanošenje boja što je nešto što i danas njegujem i ne želim izgubiti kroz formalno slikarsko obrazovanje. Taj proces veliko je putovanje u kojem preispitujem sebe odnosno vlastitu prirodu i pokušavam postići umjetničko zadovoljstvo.

Slika *„Svijet snova''* nastala je procesom automatskog bilježenja misli, osjećaja nestvarnosti, slobode i tajanstvenosti. Francuski pjesnik i kritičar, André Breton u *Nadrealističkom manifestu* ističe vrijednost slobode na sljedeći način: „*Jedino me još od svega zanosi riječ sloboda. Smatram tu riječ sposobnom da neograničeno održava oprobani ljudski*

fanatizam. Ona bez sumnje odgovara mojoj jedinoj legitimnoj težnji. Među toliko nemilosti koje nasljeđujemo, moramo itekako priznati da nam je ostavljena najveća sloboda duha. Na nama je da je ne zloupotrebimo. Svesti maštu na ropsko pokoravanje, čak i kad bi se radilo o onome što se grubo naziva srećom znači izmaknuti svemu što čovjek u dubini sebe sama nalazi kao vrhovnu pravednost. Jedino me mašta obavještava o onome što može biti i to je dovoljno da malo digne strasnu zabranu; a dovoljno i da joj se ja prepustim bez strepnje da ću se prevariti (kao da se čovjek može prevariti više).“[1]

Referirajući se na tumačenja Andréa Bretona, u ovom radu okrećem se mašti, bijegu od stvarnosti ili barem poigravanju s njom.

Slika je horizontalno položena te njome prevladavaju apstraktno-figurativni prikazi, segmentirani plavim tonovima na četiri polja. Također, mjestimice su prisutna otvaranja slike, koja su ostvarena upotrebom različitih vrijednosti bijele. Ostavljanjem bjeline platna, korištenjem bijele krede i lazurnih tirkiznih poteza te komponiranjem figura u konglomeratu postignut je osjećaj beštežinskog stanja. Neobične figure tajanstveno se kreću površinom platna tvoreći slobodni ritam kakav bi se mogao javiti u snu. Snovitom prikazu doprinose i pozadinski nanosi tamno plave koji evociraju osjećaj dubine i beskraja.

Slika „*Kompozicija I*“ iz slikarske serije *''Ciklus bikova''* nadahnuta je paleolitičkim spiljskim crtežima. Osim toga, zanimljivost također pronalazim u njihovoj izražajnoj snazi te masivnoj konstrukciji tijela. Na slici „*Kompozicija I*“ prevladava hladni zelenkasto sivi ton, dok se u slici *''Kompozicija II''* javlja topliji, crvenkasti. U ovoj posljednjoj seriji ostvarila sam izniman napredak u odnosu na sliku *„Svijet snova“*. Slike su znatno energičnije, postignute bogatim, priodnim potezima i ritmom.

[1] Dijelovi Bretonova Prvog manifesta nadrealizma (1924) objavljeni na Scribdu; https://www.scribd.com/doc/28928646/Andre-Breton-Manifest-nadrealizma-ise%C4%8Dci posjećeno 22.4. 2020.

„*Svijet snova*“, 2019., tempera, kreda i ulje na platnu, 155 x 160 cm

„Kompozicija I“ **iz** ***''Ciklusa bikova''*****,2020., tempera,ulje na platnu, 90 x 120 cm**

„Kompozicija II'' **iz** ***''Ciklusa bikova''*****, 2020., tempera, kreda, ulje na platnu, 160 x 155 cm**